

“ЎЗБЕКИСТОННИ ТОП ЎН ТУРИСТИК ҲУДУДЛАР ҚАТОРИГА КИРИТИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ: БАРҚАРОР РИВОЖЛАНИШ ИМКОНИАТЛАРИ”

мавзусидаги халқаро онлайн илмий-амалий
анжуман материаллари тўплами
2020 йил 11-12 декабрь

“PROSPECTS FOR UZBEKISTAN'S ENTRY INTO THE TOP 10 TOURIST DESTINATIONS: SUSTAINABLE DEVELOPMENT OPPORTUNITIES”

collection of abstracts

December 11-12, 2020

“ПЕРСПЕКТИВЫ ВХОЖДЕНИЯ УЗБЕКИСТАНА В ДЕСЯТКУ ЛУЧШИХ ТУРИСТИЧЕСКИХ НАПРАВЛЕНИЙ: ВОЗМОЖНОСТИ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ”

сборник тезисов

11-12 декабря 2020 года

МУНДАРИЖА

1-ШЎБА. 1-СЕКЦИЯ. 1-SECTION

Навруз-Зода Б.Н.	Бухоройи Шарифни “кичик ҳаж” мақомига эга зиёрат маконига айлантириш йўллари
Мухаммедов М.М.	Туризмни давлат томонидан тартибга солиш тизимининг институционал асосларини такомиллаштириш
Эштаев А.А.	Ўзбекистон Республикасида туризм соҳасини коронавирус пандемиясидан кейин қайта тиклаш йўллари
Yavmutov D. Sh.	Pilgrimage tourism and its prospects in Uzbekistan
Пардаев М.К. Рахимов Ҳ.А.	Туризм инфратузилмасини ривожлантириш масалалари
Ибрагимов Н.С. Абдуллоев А.Ж.	Туристик ҳудудларни барқарор ривожлантиришнинг “рақамли тафовут” омили
Сафарова Н.Н.	Туризмни ривожлантиришда барқарорлик концепциясини қўллашнинг назарий ёндашувлари
Khalimova N.J. Djafarova N.A.	Specificity of professional development in tourism industry
Hamroev H.R.	Mamlakatlarning turistik imkoniyatlarini aniqlash ko'rsatkichlari tahlili
Alieva G.I. Zakirov A.Q.	Marketing strategiyasi asosida xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirish yo'nalishlari
Ғузоров Б. Suyunova K.B.	Самарқанд вилоятида туризмнинг бугунги ҳолати ва келажак истикболлари Tourism as one of the strategic sectors economy of Uzbekistan
Жўраева З.Т. Атоев М.	Аҳоли камбағаллигини бартараф этишда туризм имкониятларидан фойдаланиш
Ashurova M.X.	Servis tizimi faoliyatining mamlakatning ijtimoiy - iqtisodiy hayotidagi roli
Тошбоев З.М., Раҳматов Ғ.С.	Туризмни ривожлантиришда “янги Ўзбекистон – янгича дунёқараш” маънавий-маърифий тарғибот тадбирларининг ўрни
Маппарипова М. А. Рустамов Ф.Р.	Хоразм вилоятида туризм соҳасини ривожлантиришда инвестиция муҳити “Бўш вақт” ижтимоий қадрият сифатида
K.Sh.Yuldashev	Konsalting kompaniyalar tomonidan xorijiy investorlarni jalb qilish orqali yangi turistik hudud barpo etish
Исомов Б.С.	Проблемы развития туризма в Узбекистане

2-ШЎБА. 2-СЕКЦИЯ. 2-SECTION

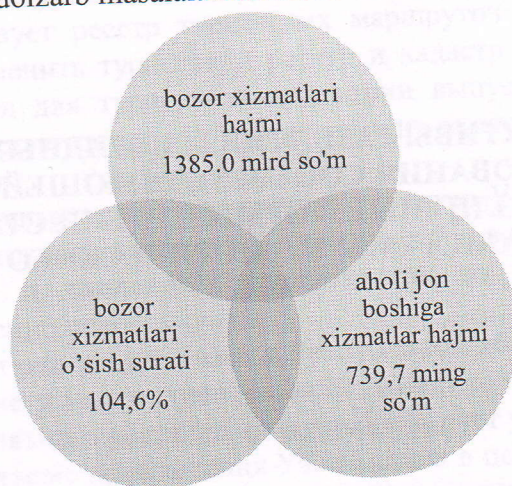
Tadjieva S. U.	Buxoro viloyatida xizmatlar sohasining rivojlanishi
Ашурова М.Х.	Бухоро вилояти табиий-иқтисодий салоҳиятининг туризм ривожига таъсири
Каримжанова Р.	Наманган вилоятида туристик хизматлар ва унинг ўзига хос хусусиятлари
Куймуратова М.А. Файзиева С.К.	Туризм хизматлар бозорининг халқаро савдони ривожланишидаги моҳияти Тенденции становления и развития гостиничного хозяйства в Республике Узбекистан
Рузиева Г.Ф.	Особенности и параметры современных гостиничных хозяйств
Аламов А.М.	Анализ и оценка перспективы развития туристско-рекреационного комплекса Таджикистана
Axmedova N. F. Ruziyeva M. Tadjiyeva S.U.	O'zbekistonda ziyorat turizmini rivojlanirishda innovatsiyalarning o'rni Gastronomik turizmدا innovatsiyalar
Каримов Қ.С.	Туризм ривожига қозилик маҳкамалари фаолиятида ҳужжатлар ўрганилишининг аҳамияти
Пардаев М.К. Куймуратова М.А.	Мамлакатимиз ҳудудларида туризмни ривожлантириш имкониятлари
Qo'shmatov B.B. Samatova N.M. Amirova Sh.D.	Samarqand viloyatida turizmni rivojlantirish istiqbollari
Мавлонов А.М. Тўраев Б.	Жайрон питомниги – чўл туризмни ривожлантириш объекти сифатида
Jabborova Z.	O'zbekistonda qishloq turizmini rivojlantirishda innovatsiyalardan foydalanishning ahamiyati

BUXORO VILOYATIDA XIZMATLAR SOHASINING RIVOJLANISHI

S. U. Tadjieva - Buxoro

Mamlakatimizda xizmatlar ko'rsatish sohasidagi turizm va mehmonxona xizmatlari bozori rivojlanib bormoqda va bu xizmatlarga e'tibor davlat siyosati darajasiga ko'tarilgan. Turizm va mehmonxona xizmatlar bozorida tadbirkorlikning samarali vositasi va asosi bo'lib markatlash hisoblanadi. Shunday ekan marketing tadbirkorlik faoliyatini boshqarish tizimida, uni tashkil etish rejalashtirish va nazorat qilishda muhim ahamiyat kasb etadi. Marketing eng muvofiq narx mahsulotlarni ishlab chiqarib, xaridorlarga ta'sir etish yo'li bilan yuqori darajada foyda olish rejalashtiradi.

O'zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziyoev 2019 yil 8 yanvar kuni investitsiya loyihalar amalga oshirish masalalariga barishlangan videoselektor yig'ilishida aytib o'tganlariday: «2025 yil xorijiy sayyohlar sonini 7 millionga, turizm eksportidan keladigan yillik daromadni esa 2 milliard dollarga etkazish rejalashtirilgan». Albatta ushbu kor'satkichga erishish uchun jahon standart talabiga mos mehmonxonalar ko'payishida muhim omil bo'lib xizmat qiladi. Shuning uchun mamlakatimizda turizmni rivojlantirishda mehmonxonalardagi xizmatlar va servis samaradorligini oshirish eng dolzarb masalalardan hisoblanadi.

1-rasm. Xizmatlar sohasining rivojlanishi 2018- yil yanvar- mart oylari uchun¹

2019 yil yanvar-mart oylarida Buxoro viloyati bo'yicha jami xizmatlari hajmi 1385,0 so'mni, o'tgan yilga nisbatan o'sish sur'ati 104,6% ni tashkil etdi. Bozor xizmatlarining eng katta ulushini savdo xizmatlari, transport xizmatlari, moliyaviy xizmatlar, aloqa va axborotlash xizmatlari, ta'lim xizmatlarida kuzatilmoqda.

Xizmatlar tarkibida eng yuqori ulushni savdo xizmatlari ko'rsatgan 34,2%ni (473,4 so'mitashkiletadi) va undankeyintransport xizmatlari 25,9 % ni (358,3 mlrd. so'm) tashkil etadi. Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari hajmida eng katta ulush (97,5%)nitashkilqiladi) 83,4 so'mni telekommunikatsiya xizmatlariga (simli va mobil aloqa xizmatlari, Internet tarmog'i, yo'ldosh aloqalasi xizmatlari va hokazo) to'g'ri keladi. Tijorat banklarning barqarorligini ta'minlash, istiqbolli investitsiya loyihalarini kreditlashni kengaytirish, valyuta siyosatini erkinlashtirish bo'yicha ko'rilayotgan chora-tadbirlarining davom ettirilishi moliya xizmatlarining 86,3% ga o'sishiga ko'rsatdi. Demak, kichik biznesni rivojlanayotganini ko'rishimiz mumkin.

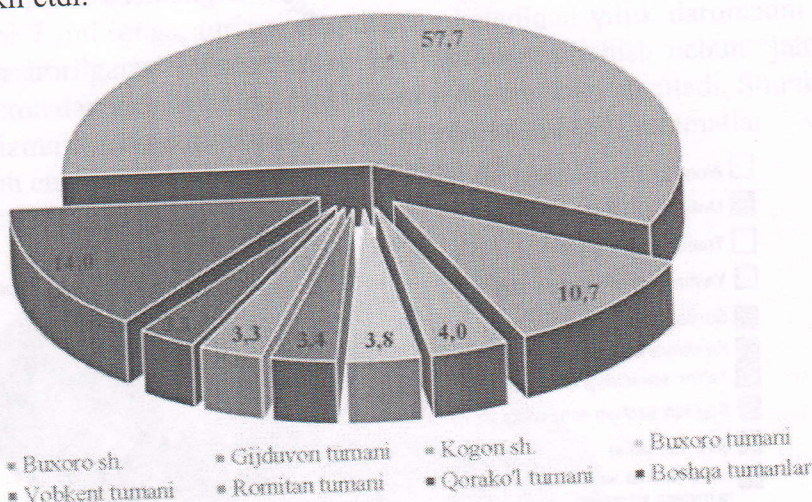
¹Manba: Buxoro viloyati xizmatlar sohasi statistikasi bo'limi. www.buxstat.uz. Manbasi asosida muallif tomonidan tayyorlangan.

2019-yildagi tahlil davrida ham eng yuqori o'sish sur'atlari ta'lim sohasidagi xizmatlar bo'yicha -123,5%ni tashkil etgan bo'lsa ham lekin, 2018-yilga nisbatan 8.5% ga tushganligini koramiz, aloq va axborotlashtirish xizmatlari – 117,9%ni tashkil qilsa, u 2018-yilga nisbatan 3% ga oshgan ko'ramiz, moliyaviy xizmatlar bo'yicha - 112,7% ga erishilgan bo'lsa ham, 2018- yilga nisbatan 8.5% ga tushganini ko'ramiz.

Hududlardagi eng yuqori o'sish sur'atlarini Buxoro shahar(105,6%ni), Korovulbozor tumani (103,4%ni), Peshko' tumani (101,5%ni) tashkil qiladi.

Har bir hudud mamlakat iqtisodiyotining territorial izolyatsiyalangan qismi hisoblanadi. Har bir hudud o'zining ixtisoslashuvi, iqtisodiyotni integratsiyalashgan rivojlantirish va uni boshqarish imkoniyatlari bilan farq qiladi. Xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirishda eng yuqori o'sish sur'atlarni Buxoro shahar (57,7% ni), Gijduvon tumani (10,7% ni), Kogon shahar (4,0% ni), Buxoro tumani (3,8% ni) tashkil etdi.

4-rasm¹.

Ko'rsatilgan xizmatlar umumiy hajmidagi eng kichik o'sish sur'atlarini Peshko' (2,4%ni) Qorovulbozor (1,9%ni) va Kogon (1,7%ni) tumanlari tashkil etadi.

Mamlakatimizning mehmonxona xizmatlar bozorida ijobiy siljishlar bilan birga, uning barqaror rivojlanishiga to'sqinlik qiluvchi ba'zi muammolar mavjud. Bular, ushbu sohaga yo'naltirilgan investitsion mablag'larning etishmasligi va turizm ob'ektlariga investitsiyalarni jalb qilish sohasida ayrim muammolarning mavjudligi, mehmonxonalar faoliyatlarini tartibga solish masalalari to'liq etilmaganligi, turistik xizmatlar bozori infratuzilmasi etarli darajada rivojlanmaganligi, shuningdek mehmonxona xizmatlar bozorida marketing konstepstiyasini amalga oshirish usullari yo'nalishlarining takomillashmaganligi bilan izohlanadi.

БУХОРО ВИЛОЯТИ ТАБИИЙ-ИҚТИСОДИЙ САЛОҲИЯТИНИНГ ТУРИЗМ РИВОЖИГА ТАЪСИРИ

Ашурова М.Х. - Бух...

Қадимий-тарихий ёдгорликлари салоҳияти. Бухоро шаҳри 2500 йиллик тарихга эга бўлиб, Буюк ипак йўлининг асосий савдо-сотик марказларидан бири сифатида хизмат қилган. Буюк аждодларимиз қурган архитектура иншоотлари бутун дунё ҳамжамияти томонидан тақдир олинган. Вилоятда 777 тарихий ёдгорликлар сақланиб қолган. 2013-йилда Бухоро шаҳрида жойлашган 217 та қадимий иншоот ЮНЕСКО халқаро ташкилоти рўйхатига киритилган. Айниқса бутун ислом олами томонидан зиёрат қилинадиган Хўжанг Абдуҳолик Гиждувон...

¹ Manba: Buxoro viloyati xizmatlar sohasi statistikasi bo'limi. www.buxstat.uz